

184.094

3000
6

10 28

113

ЦЕНТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА

185
Г. Я. Л.

ВЕРТЕП

різдвяна сцєп. картина

Львів, 1928.
В-ВО „РУСАЛКА“.

Львів 1926р.

Р. Дітцькович.

„Театральна Бібліотека“
В-ва „РУСАЛКА“

Виходить що місяця.

Річна передплата 10 зоя.

Рік вид. VII.

1928.

Вип. XI.

Copyright by „Rusałka“, Leopoldis

Авторські права застережені.

Головні склади:

Для Америки:

Ukrainian Bazaar 2248 Grayling Ave Detroit Mich

для Канади:

National Book Store, 633 Simpson Str., Fort William, Ont.

Друкарня Ставропигійського Інституту у Львові.

№ 184094

Лисук Ієронім Яковлевич
І. Я. Л.

ВЕРТЕП

Сценічна різдвяна картина.

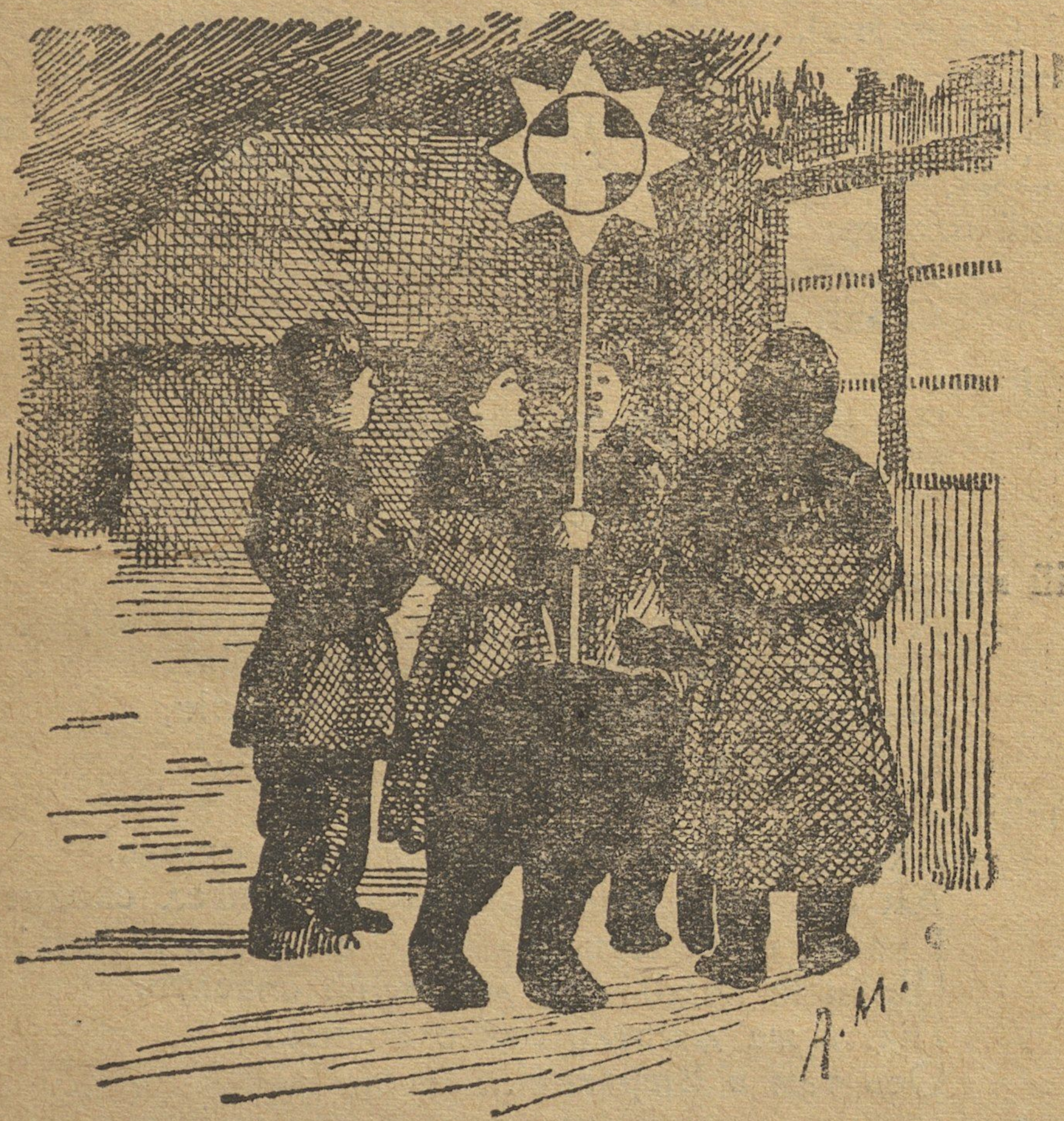
В-ВО „РУСАЛКА“ ————— 1928.

II 184.094

1928. E.O. 5982

ВЕРТЕП.

Від непамятних часів задержався у нас прегарний звичай, що в Навечеріє Різдва Христового і в сам празник Різдва молодіж ходить по хатах з „вертепом“, або „звіздою“ і колядує.

Перебрані за пастирів і трьох царів колядники виголошують промови і складають господарям побажання щастя і всякото добра. Часто колядники виголошують різдвяні побажання власного укладу, часом вивчаться з якогось підручника, але звичайно так буває, що власного укладу „коляда“ не відповідає великому празникови Різдва, а деякі з друкованих „Вертепів“ є або за тяжкі до вивчення або нецікаві. Тому ми, бажаючи йти на зустріч вимогам наших аматорів, подаємо дру-

ком „Вертеп“, І. Я. Луцика, який до нині є ще найвідповіднішим і найкращим. „Вертеп“ Луцика писаний легким віршом, аматори його скоро вивчать, а слухачам і видцям він теж сподобається.

„Вертеп“ І. Луцика можна давати і на сцені в театрі, особливо тоді, коли комусь „Вифлеємська Ніч“ також того автора — є за довга і тяжка, — а можна також виставляти по хатах, ідучи з „колядою“.

На сцену (в хату) входить чотири пастирі з вертепом (або і без нього), а за ними три царі. Жид зі скарбою вкрадається за ними до хати і стає осторонь — з заду.

Всі співають при вході якусь коляду — або тропар:
„Рождество твоє — Христе Боже наш!“

Перший пастир:

Христос родися!

Всі:

Славте!

Другий пастир:

Чи тямите, браття, як нині у ночі,
Коли ми у полі в шатрах спочивали,
Якась дивна ясність — нам вдарила в очі...

Третій пастир:

А ми всі скоренько, як стій, повставали,
Тай глядимо: небо мов огнем горіє!
Немов то свитає, немов то вже дніє,
А ся дивна ясність за очі хватає...

Перший пастир:

І кожний з нас серцем з дива завмирає,
Аж ось вам із неба — Божий Ангел сходить,
І каже: о, браття, Христос ся днесь родить!
Щоби із недолі рід людський спасати.
Підіть же дитячко святе повітати
Ось там в Вифлеємі...

Другий пастир:

Всю хвилю горою
Над нами знов небо покрилось луною
І ангелів хори сю пісню співають:

Спів:

„Слава во вишних Богу, а на землі мир, во чоловіцях
благоволеніє“.

Третій пастир:

Тай ще таку вістку нам вони звіщають:

Спів:

Дивная новина,
Нині Діва Сина,
Породила в Вифлеємі,
Марія єдина!

Четвертий пастир:

Учувши все тее, ми всі повставали,
 Будили ще сплячих, дарунки ладнали,
 Тай молитись стали ми Господу Богу
 Із широго серця за ласку премногу:
 Що Він всього світа провину прощає,
 Та що і Мессію до нас посилає, —
 Що з Адама клятва зістала віднята
 І що уже ада отворились врата!

Третій пастир:

А тут вам на небі звізда засіяла,
 Якая ніколи іще не бувала;
 І ми всі, забравши дарунки з собою,
 До Вифлеєма ідем за звіздою..
 Та у серці кожний себе сам питає,
 В якій то палаті Ісус ся рождає?

Перший пастир:

Приходим і бачим: вертеп се бідненький,
 Се проста печера... В пелени сповитий
 Лежить там на сїні Ісусик маленький,
 А мати не може біднятка огріти,
 Тому віл і осел — Його огрівають.

Другий пастир:

А хори небесні велично співають:

Спів:

Возвеселімся всі дружно нині,
 Христос родися в бідній яскині —
 Посліднім віком,
 Став чоловіком,
 Всі утішайтесь на землі!

Жид (висувається наперід):

Що се такое, ай вай нівроке,
 Тутки я чую на те своє оке,
 І з власне ухе я бачу ось того,
 Що ваше мове то є до нічого..
 Що? Наш Мессія лежавби на сїні?
 Ой вай, нівроку, жартуйте ви нині!
 Як ся Мессія наш буде родити,
 То у божниці, — і там його гріти
 Буде сам рабін! І він буде сїсти
 При самій тойрі і мід буде пити,
 Кугель солодке смачно буде їсти,
 Ну та і локшин із маци самої!
 Він ся завізьме на ті прості гої,
 Нам жидкам гроші буде він давати,
 А ми маюфес будем му співати.

Четвертий пастир: (перебиває жидови)
 Слухайте дальше. Тоді ми припали
 Враз на коліна і з серця витали
 Боже Дитятко, дарунки поклали
 І на сопілках Йому ми заграли!

Другий пастир: (показуючи на трьох царів)
 А три Царі ті, ось там нас застали.

Перший цар:
 Нам на востоці зізда ся явила,
 І про Мессію нам вістку звістила.

Другий цар;
 А ми як Мессію по пути шукали
 То в Єрусалимі Ірода питали,
 Де Він народився?

Третій цар:
 А Ірод лукавий,
 Як вчув лиш про тее, став дуже цікавий,
 Мудрців і учених про Нього питався,
 буцім то також з поклоном збирався
 Іти до Мессії... Казав нам звістити,
 І Як Йго відшукаєм...

Перший цар:
 Бо хтів Його вбити!...

Другий цар:
 А ми, як знайшли Йго, поклін Му віддали,
 Дарунки зложили і піснь заспівали:

(Всі співають):
 Христос родися, Бог воплотися,
 Во Вифлеємській ясині,
 В стайні убогій, в нищеті многій,
 Радість велика всім нині.

Ангели співають, Богу честь складають,
 Богу і Творцу своєму...
 Ликуй чоловіче з рождества того,
 Христос бо від смерти спасе душ много
 І від неволі вражої!

Жид:
 Що ви маєте співати?
 Я до рабін йду сказати:
 Що гой мовить про Месію,...
 Гой хай оре, гой хай сіє,
 Може навіть молотити —
 І до жида заносити.
 Може бронф — розольку пити,

В грубкє жидови палити,
А Мєсія не з хлопами
Побратаєсь, але з нами
Жидиками і панами

Четвертий пастир: (перебиває жидови)

Чи чули ви браття, як жид з нас глузує,
Як жид з нас сміється, як жид з нас кепкує?...
І каже нам хлопам на себе робити?...
Затямте се браття!... Інакше тра жити!
На іншу нам треба вступити дорогу,
Щоби угодити нам Господу Богу!...

Другий пастир:

Тому то вже діти хай вчаться молити,
І родичів своїх сердечно любити,
Хай вчаться і старших людей почитати
За божую славу, за свою честь дбати!

Перший пастир:

А старші нехай ся всі разом тримають,
Та живуть уцтиво і коршму минають.

Жид:

А як хлоп не буде пити,
То з чого жид буде жити?

Четвертий пастир:

Жид візьмєся молотити,
Або вхопить за торбину,
Тай гайда у Палєстину!

Перший цар:

На се памятаймо, що з вічної муки
Христос Ізбавитель нас освободжає.
Тожь смирно в покорі, зложивши днесь руки,
Хай кождий із серця у Нього благає:
Усього, що тільки душі нашій треба...

Другий цар:

А перше із всього то помочи з неба!

Третій цар:

І божої ласки, щоб ми всі прожили,
Весь вік наш безгрішно, тай і заслужили
На рай, і на щастя...

Третій пастир:

Щоб ми оглядали
Колись Христа Спаса, Царя всіх і Бога!

Жид:

Ай вай! то далека для вас є дорога!
Ідїть до наш рабін, він мудре нівроке,
Нєраз бородою трєсе і пів роке,
А слова не скаже! лиш бубел читає
І гроші в кишеню, ай вай, як ховає!

Четвертий пастир: (перебиває жидови)

Віншуєм вам нині всі добрії люде,
Нехай поміч божа всегда з вами буде,
Хай кожної днини, — кожної години
Бог благословить вам! Біда хай загине!
Все будьте здорові разом з діточками,
Нехай смутку горя не буде між вами...
Худібка і пчілка нехай ся ховає,
А град, огонь, туча, нехай вас минає,
Нехай ся зародить жито і пшениця
І всякое збіже і всяка пашниця!

Другий пастир:

При тім памятайте, що ми хлопські діти,
В одно ся всі маєм на завжди злучити;
Не будем сваритись, на партії ділити —
А народну славу і честь хоронити!

Третій пастир:

І всі по закону Христовому жити!

Жид:

А я вам віншую: нехай хлоп всьо має,
Із нивка одної сто копи збирає,
Із яйце одного сто курке ховає,
Йому хай здорове буде все нівроку,
Хай робить „оказіє“ хотяйби що року!

Четвертий пастир: (перебиває жидови)

А ми ся пращаймо,
Йдім в дальшу дорогу,
І на славу Богу
Всі враз заспіваймо:

Во Вифлеємі нині новина;
Діва Пречиста зродила Сина,
В яслах сповитий поміж бидляти
Там спочиває Бог необнятий.

*

Глянь оком щирим, о Божий Сину,
На нашу землю, рідну єдину,
Зішли їй з неба дар превеликий
Щоб Тя славила по вічні віки!

(Коляди можна довільно змінати).

І. Я. Л.

„Театральна Бібліотека“

випустила досі слідуєчі пєси, які можна набути
в Редакції „РУСАЛКА“, Львів, Куркова 10.

- 1-4 Вичерпане.
- 5) О. Бабій: „Воєнна любов“, жарт на 1 дію зі співами 0:60 ”
- 6) І. Сургучев: „Осінні скрипки“, драма на 5 дій, переклад І. Стадника 1:50 ”
- 7) Микола Айдарів: І. „Фіцлі—Пудлі“, жарт сценічн. на 1 дію; ІІ. Побреженька про 3 ловців . 0:40 ”
- 8) Вичерпане.
- 9) Леонід Андрєєв: „Життя Людини“ („Жизнь Человѣка“), драма, в перекладі Федора Дудка . 1:50 ”
- 10) І. Стадник: „Він не задрісний“, жарт на 1 дію- 0:80 ”
- 11) А. П. Чехов: „Медвідь“, шутка на 1 дію 0:50 ”
- 12) М. Старицький-М. Степняк: „Ніч під Івана Купала“, 1 дія . 0:40 ”
- 13) Вичерпане.
- 14) В. В. Білібін: „Драconi“, жарт на 1 дію . 0:40 ”
- 15) М. Степняк: „У Різдвяну Ніч“ сцен. карт. . 0:60 ”
- 16) Ф. Дудко: „Гріх“, драм. карт. 1 дія . 0:30 ”
- 17) В. Самійленко: „У Гайхан Бея“, 2 дії . 1:20 ”
- 18) „Сатана в бочці“, комедія зі співами, 1 дія . 0:50 ”
- 19) В. В. Білібін: „Танцюрист“, комедія, 1 дія . 0:80 ”
- 20) Фр. Аляхнович: „Пташка щастя“, 3 дії . 0:80 ”
- 21) Нікорович: „Ніч новоженців“, 1 дія . 0:30 ”
- 22) О. Мірбо: „Злодій“, 1 дія . 0:50 ”
- 23) А. П. Чехов: „На битому шляху“, драма, 1 дія . 0:50 ”
- 24) М. Майно: „Гордість“, сценічна карт. 1 дія . 0:30 ”
- 25) У. Балевичева: „Не всі дома“, комедія 1 д. . 0:50 ”
- 26) Сатирично-гум. Монольоги, часть ІІ. . 0:60 ”
- 27) Тріст. Бернар: „Одинокий вломник на селі“ комедія на 1 дію . 0:40 ”
- 28) Чебишева-Садовський: „Ялинка“, різдвяна пєса на 1 дію 0:40 ”
- 29) Йос. Баффіво: „Дві поради“, комедія, 1 дія. . 0:60 ”
- 30) Лев Лотоцький: „Людські язика“, комедія . 0:60 ”
- 31) „Жонатий Мефістофель“, фарс на 3 дії . 1:50 ”
- 32) Я. Іордін: „Спрітка Хася“, драма, 4 дії. . 1:50 ”
- 33) К. Поліщук: „Тривожні душі“ пєса на 3 дії . 1:50 ”
- 34) В. Білібін: „І ї недуга“, комедія 1 дія . 0:60 ”
- 35) Трістан Бернар: „Примхи долі“ комедія на 1 дію. 0:60 ”
- 36) Л. Андрєєв: „Дні нашого життя“ пєса на 4 дії в перекладі О. Бабія . 1:50 ”
- 37-38) Вичерпане.
- 39) В. Мартиневич: „По коляді“, жарт на 1 дію . 0:40 ”
- 40) Вичерпане.
- 41) С. Калинець: „Сватання в нецках“, жарт на 1 дію. 0:50 ”
- 42) С. Калинець: „Знахорка Солоха“, сц. к., 1 дія . 0:50 ”
- 43) Вол. Мартиневич: „Перелесник“ драма 5 д . 1:50 ”
- 44) Д. Гункевич: „Жертви темноти“, драма з життя канадійських перселенців . 1:50 ”
- 45) В. Мартиневич: „Весілля з поправками“, жарт . 0:60 ”
- 46) Клим Поліщук „Гад звіринецький“, драмат. картина в 4 відсл. . 0:40 ”
- 47) Степан Качмар: „Пригоди вчать згоди“ комедія . 1:50 ”
- 48) Вичерпане.
- 49) Д. Гункевич: „Клюб Суфражисток“, комедія з амер. життя 5 дій. . 1:50 ”
- 50) В. Полянський: „Дядько Тарас“, сц. карт. 1 дія (вичерпане),”

	сл. гр.
51) (I—1926) І. Луцик: „Три герби“, комедія на 3 дії	1:60 „
52) (II—1926) О. Бабій: „Родинна тайна“, драма на 3 дії	1:60 „
53) (III—1926) В. Казанівський: „Чорт не жінка“, жарт	0:60 „
54) (IV—1926) І. Зубенко: „Горе бабіям“, оперета на 3 дії	1:20 „
55) (V—1926) Л. Лотоцький: „Закукурічені тітки“, комедія на 3 дії	1:20 „
56) (VI—1926) І. Я. Луцик: „Вифлемська ніч“, сценічна ораторія з партитурою	3:00 „
57) (VII—1927) Казанівський: „Адамові сльози“ жарт на 1 д.	0:60 „
58) (VIII—1926) Гр. Марусин: „Хоч раз його правда“	0:60 „
59) (IX—1926) * * *: „Сатана в бочці“	0:50 „
60) (X—1926) І. Луцик: „Бабський бунт“, народна оперета	1:20 „
61) (XI—1926) Гр. Марусин: „Хлопський Сян“, комедія	1:00 „
62) (XII—1926) Дм. Гункевич: „Кроваві перли“, роб. др.	1:80 „
63) (I—1927) І. Мисик: „Ролшматоване серце“, фарс-сат.	0:60 „
64) (II—1927) К. Баранцевич: „Горобчик“, жарт на 1 дію	0:60 „
65) (III—1927) І. Мисик: „Остання лекція“ сцен. карт.	0:40 „
66) (IV—1927) * * *: „Гаївки“, сценічна картина на 1 дію	1:20 „
67) V. І. Чайківський: „Заготіла пана втратила Івана“, комедія	1:20 „
68) (VI—1927) Нові монологі і деклямації	0:60 „
69) (VII—1927) Др. Марусин: „До слоду сонця“, комедія	0:60 „
70) (VIII—1927) І. Я. Луцик: „Перешкода“, 3 дії	1:20 „
71) (IX—1927) І. Я. Луцик: „Нещена дитина“, 4 дії	1:20 „
72) (X—1927) І. Лисенко-Кеніч: „Голодний Дон-Жуан“ жарт на 1 дію	0:50 „
73) (X—1927) А. Чужинич: „Пависа в Грассуня“, жарт на 1 дію	0:50 „
74) (XII—1927) О. Коженювський: „Верховинці“	1:20 „
75) (I—1929) Гр. Марусин: „Пан писар“, комедія на 3 дії	1:20 „
76) (II—1928) А. Фредро: „Які хор, — такі доктори“, комедія на 1 дію в перекладі Й. Стадника	1:20 „
77) (III—1928) М. Старицький: „Як ковбаса та чарка“, комедія на 1 дію	1:20 „
78) (IV—1928) М. Омелянець: „Лихо з жінкою, лихо без жінки“, комедія на 1 дію	0:60 „
79) (V—1928) П. Карпенко: „Заручини по смерті“, комедія на 2 дії	1:20 „
80) (VI—1928) І. Тогобочній: „Мати наймичка“, драма, 4 д. (Ноти до співів 1 зл.)	1:20 „
81) (VII—1928) Гр. Марусин: „Мовчи явичку“, комедія, 1 дія	0:60 „
82) (VIII—1928) Сучасний: „Пильнуй своєї хати“, жарт на 1 дію	0:60 „
Окрім вище згаданих видань „Театр. Бібліотеки“ можна набути в нашій редакції слідуєчі пєси:	
1) І. Наумович: „Знімчений Юрко“, комедія	0:60 „
2) І. Трембійський: „Іцко сват“, комедія,	0:80 „
3) Н. Болкот: „Маркеранти“, шутка 1 дія	0:60 „
4) Тогож автора: „Пропа в бефердерунок“,	0:60 „
5) А. Чехов: „Ювлей“, комедія	1:60 „
6) А. Франс: „Чоловік, що одружився з німою“, комедія на 2 дії	1:60 „
7) Л. Андрєв: „Прегарні Сабинянки“ комедія-сатира	1:60 „
8) Давієль Ріш: „Відвідини“, комедія, 1 дія	1:60 „
9) М. Мартинсвич: „Міщане“,	1:20 „
10) А. Коцебує: „Заколот“, комедія 5 дії	1:60 „
11) Чебишева-Сздовський: „Самотній у лісі“, 1 дія	0:40 „
12) Галина Орлівна: „Князівна жаба“, діточа песка	0:40 „
13) Тойж авторки: „Христова ялинка“, 3 дії	0:40 „
14) М. Васьків: „Жених з міста“, жарт на 1 дію	0:80 „
15) Недолєв: „Манекин“, комедія	0:60 „